

Тема. **ВИЗНАЧЕННЯ СТАНУ ПОТЕРПІЛОГО.
ПЕРША ДОПОМОГА В РАЗІ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ**

Відпрацювання навичок надання першої допомоги потерпілому

Мета: ознайомити зі способами визначення стану потерпілого в надзвичайній ситуації, систематизувати знання про правила надання першої допомоги при НС; розвивати навички надання першої допомоги потерпілому; виховувати впевненість у своїх діях.

Обладнання: ілюстративний матеріал, картки контролю знань (за кільк. учнів), таблиці «Визначення стану потерпілого».

Тип уроку: застосування знань, умінь і навичок.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

Вправа «Міні-інтерв'ю»

- Якою була перерва? (*Веселою, короткою...*)
- З яким настроєм ви прийшли на урок? (*Гарним, сумним, надзвичайно веселим...*)

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ, НАВИЧОК І ВМІНЬ УЧНІВ

1. Вправа «Додай потрібні слова»

- Прочитайте текст (на дошці), вставляючи потрібне замість крапок.

Порятунок і захист людей у НС — це головна мета... (*рятувальних служб*). Основними способами захисту населення в НС у сучасних умовах є: укриття населення в... (*захисних спорудах, сховищах*), розосередження й... (*евакуація*) населення з великих міст у безпечну зону; своєчасне й уміле застосування населенням засобів ... (*індивідуального захисту*).

2. Вправа «Мозковий штурм»

- Чим ви самі можете дати собі раду в умовах надзвичайної ситуації?
- Чи зможете допомогти якось іще комусь? У який спосіб?

III. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Наслідками НС є людські жертви. Високий відсоток смертельних випадків міг би значно зменшитися, якщо б потерпілим своєчасно було надано першу допомогу.

Люди не надають потерпілим допомогу з різних причин: не вміють цього робити, невпевнені у власних можливостях, бояться брати відповідальність за когось тощо.

IV. ПОВІДОМЛЕННЯ ТЕМИ, МЕТИ ТА ЗАВДАНЬ УРОКУ

V. ОСМИСЛЕННЯ УЧНЯМИ ЗМІСТУ РОБОТИ ТА ПОСЛІДОВНОСТІ ДІЙ

1. Вступне слово

2. Визначення стану потерпілого (ілюстративний супровід)

Потерпілий може бути у стані: непритомності, паніки, відчуття фізичного болю.

У стані непритомності у потерпілого слід визначити ознаки життя: наявність пульсу та дихання, реакції зіниць ока на світло. Пульс можна визначити, натиснувши на тіло в тих місцях, де артерія найближче розташована до поверхні шкіри.

3. Поняття «перша допомога»

Перша допомога — це сукупність простих, доцільних дій, спрямованих на збереження здоров'я потерпілого.

Під час надання першої долікарської допомоги треба керуватися такими принципами: правильність, доцільність, швидкість, продуманість, рішучість, спокій.

4. Перша допомога при НС

VI. САМОСТІЙНА РОБОТА УЧНІВ ПІД КОНТРОЛЕМ І З ДОПОМОГОЮ ВЧИТЕЛЯ

1. Вправа «Мозковий штурм»

— Назвіть умови протікання НС, у результаті яких потерпілі потребуватимуть домедичної допомоги. Наприклад: отруйний дим, дія електроструму тощо.

2. Оздоровлювальна вправа. Руханка «Увага! Увага!»

Учні попередньо домовляються, хто виконуватиме роль дітей, жінок, літніх людей і починають хаотично ходити по класу. За сигналом «Увага! Увага! Говорить штаб цивільного захисту! На місто напали гіпопоти! Врятуємо дітей!», усі збираються тісною групою, «ховають» усередину «дітей». Потім сигнали «штабу ЦЗ» дещо змінюються, наприклад: «...На місто летять великі метелики! Врятуємо жінок!», «...На місто насувається газетний дощ! Врятуємо літніх людей!»

3. Робота за підручником. Штучне дихання і масаж серця

— Знайдіть у тексті й зачитайте відповідну інформацію. Поставте запитання за прочитаним матеріалом будь-кому з класу.

VII. УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ РОБОТИ УЧНІВ

1. Робота у групах (4). Надання невідкладної допомоги у НС (ілюстративний супровід)

I група — перша допомога в разі утоплення.

II група — способи транспортування потерпілого в разі різних травмувань.

III група — надання психологічної допомоги потерпілим у НС.

IV група — надання першої допомоги в разі втрати свідомості

2. Колективна робота. Вправа «Десять “не можна”»

— Складіть перелік тверджень щодо надання першої допомоги потерпілим у НС, які б починалися словами «Не можна...» (...ігнорувати прохання про допомогу, якщо можеш її надати; піддаватися загальній паніці тощо).

VII. КОНТРОЛЬ УЧИТЕЛЯ, САМОКОНТРОЛЬ І ВЗАЄМОКОНТРОЛЬ У ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ

Робота за картками контролю знань (див. Додатки)

— Позначте правильні відповіді.

VIII. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ УРОКУ

Підсумкове завдання «Обговорення в колі»

Кожен учень висловлює свою думку про те, які знання, життєві навички необхідні йому для впевненості в тому, що в разі необхідності він зможе надати допомогу потерпілим у небезпечній ситуації.

Висновок. Необхідно постійно здійснювати самовдосконалення та розвивати здоров'язберезливі життєві навички.

IX. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Обов'язкове:

- опрацювати матеріал підручника щодо вивченої теми (§ __, с. ____);

додаткові (на вибір, за бажанням):

- створення соціальної реклами «Психологічна допомога потерпілим в умовах НС».

КАРТКИ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ (за О. В. Тагліною)**Чого не можна робити під час надання першої допомоги потерпілому в НС?**

- Торкатися й переносити потерпілого на інше місце, якщо йому не загрожує вогонь, обвал будинку, якщо йому не потрібно робити штучне дихання й надавати термінову медичну допомогу.
- Вправляти органи, що випали, у разі ушкодження грудної й особливо черевної порожнини.
- Давати воду або ліки для приймання всередину непритомній людині.
- Обережно вкладати потерпілого на спину, у разі блювання повернувши голову набік.
- Перевіряти, чи є дихання, чи працює серце.

Що треба робити під час надання першої допомоги потерпілому в НС?

- Швидко зупиняти кровотечу, іммобілізувати (знерухомлювати) місця переломів.
- Давати знеболювальні ліки.
- Доторкатися до рани руками або якими-небудь предметами.
- Намагатися витягти потерпілих із вогню, води, будинку, що загрожує обвалом, не вживши належних заходів для власного захисту.

Чого не можна робити під час надання першої допомоги в разі перелому кісток кінцівок?

• Накладати шину з палиць, прутів, пучків очерету.	• Давати знеболювальне.
• Надавати зламаний кінцівці піднятого положення.	• Спробувати вправити уламки кістки.
• Прикладати холодний компрес.	• Накладати шину в місце, де виступає кістка.
	• Прикладати грілку.
	• Без необхідності знімати одяг і взуття.